

Մ աշտոցի Արձագանգ

Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի ամսաթերթ
WWW.SOURPHAGOP.ORG (21-րդ տարի)

Այս թիւով...

Յունուար 2021 (ԻԸ տարի թիւ 5)

Յունուար Ամսուան Բացատրական
Տօնացոյց Էջ 2-4

Ճրագալոյց Ս. Ծննդեան
Աստուածայայտնութիւն
Խթում
Տաղ Սուրբ Ծննդեան
Ջրօրհնէք
Ճրագալոյց
Ս. Ծննդեան Շարական
Խորհուրդ Մեծ

Յիսուսի Ծնունդը Էջ 5-6

Յովսէփի մարգարէ Էջ 7

Սուրբ Սարգիս Էջ 8

Եկո լո Բերլեհէմ երթանք Էջ 9

Բացատրութիւն՝ Հայց. Առաք.

Սուրբ Եկեղեցւոյ Պատարագին Էջ 10-12

Ո՞րն է Ճիշդ Պատասխանը Էջ 13-16

Քրիստոս Ծնաւ եւ Յայտնեցաւ

Օրհնեալ է Յայտնութիւնն Քրիստոսի:

**Շնորհաւոր Ամանոր եւ Սուրբ Ծնունդ
Քրիստոս Ծնաւ եւ Յայտնեցաւ
Ձեզի, Մեզի մեծ Աւետիս**

Ամսուան Համարը

«Եւ Բանը մարդ եղաւ եւ մեր մէջ բնակեցաւ, եւ մենք տեսանք անոր փառքը. փառքը Միածինին, որ Հօրմէն եկաւ շնորհքով եւ ճշմարտութեամբ լեցուն»: *Յովհաննէս 1.14*

Հաւատք

Կրօն

Եկեղեցի

Լեզու

Մշակոյթ

Յունուար ամսուան բացատրական տօնացոյց

Ուր. 1	Ամանոր
Գշ. 5	ՃՐԱԳԱԼՈՅՑ Ս. ԾՆՆԴԵԱՆ ԵՒ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԱՅՏՆՈՒԹԵԱՆ
Դշ. 6	ՏՕՆ ԾՆՆԴԵԱՆ ԵՒ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԱՅՏՆՈՒԹԵԱՆ ՄԵՐ ՏԻՐՈՋ ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍԻ
Եշ. 7	Յիշատակ Մեռելոց
Դշ. 13	ՏՕՆ ԱՆՈՒԱՆԱԿՈՉՈՒԹԵԱՆ ՄԵՐ ՏԻՐՈՋ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ
Եշ. 14	Տօն Ծննդեան Ս. Յովհաննու Կարապետին
Կիր. 24	Բարեկենդան Առաջաւորաց Պահքի
Ուր. 29	Յիշատակ Յովսէան Սարգսրէի
Շքթ 30	Յիշատակ Սուրբ Սարգիսի, որդւոյն Մարտիրոսի եւ 14 Զինուորներուն

Պահքի Օրեր՝ 1, 2, 4, 5, 15, 20, 22, 25-29

Ճրագալոյց Ս. Ծննդեան կը կոչուի Աստուածայայտնութեան նախորդող երեկոյեան արարողութիւնը: Ճրագալոյցը բարդ բառ մըն է, «ճրագ լուցանել (վառել)», որովհետեւ եկեղեցոյ մէջ երեկոյեան բազմաթիւ լապտերներ ու կանթեղներ կը վառին եւ պատարագ կը մատուցուի, որուն ընթացքին բոլոր հաւատացեալները վառող մումեր կը բռնեն: Ճրագալոյցի լապտերներու եւ մումերու լոյսը կը խորհրդանշէ այն հոգեւոր լոյսի ճառագայթումը մեր մէջ, որ մեզի պարզեւեց Փրկիչը իր տնօրինութիւններով:

Աստուածայայտնութիւն (Սուրբ Ծնունդ եւ Մկրտութիւն) Մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի տնօրինութիւնները, որոնցմով Ան յայտնուեցաւ աշխարհին (Գաբրիէլ հրեշտակապետի աւետումը, Յիսուս Մանուկին ծնունդը, ութօրեայ թլփատութիւնը, հովիւներու եւ մոզերու երկրպագութիւնը, քառասնօրեայ ընծայումը, ինչպէս նաեւ Յորդանան գետին մէջ մկրտուիլը) առաջին դարերուն կը տօնուէին միեւնոյն, Աստուածայայտնութիւն կոչուող, մեծ տօնախմբական շրջանին:

Հետագային այս տօնի գրեթէ բոլոր յիշատակները առանձնացան՝ տարուայ մէջ բաժնուելով ըստ համապատասխան ամիսներու եւ օրերու: Մնացին միայն Ծնունդը եւ Մկրտութիւնը, որոնք ըստ Աւետարանին կատարուած են նոյն օրը՝ երբ Յիսուս 30 տարեկան էր: Ըստ աւանդութեան այդ օրը Յունուար 6-ն էր:

Աւելի ուշ, Ե. դարուն (451 թուին Քաղկեդոնի մէջ գումարուած չորրորդ Տիեզերական ժողովին՝ որուն Հայաստանեայց Եկեղեցին չմասնակցեցաւ) Յունա-Հռոմէական եկեղեցին, Ծննդեան տօնը եւս անջատեց Մկրտութենէն եւ սկսաւ տօնել Դեկտեմբեր 25-ին (մոռցնել տալու համար այդ օրերու արեւի պաշտամունքը Եւրոպայի մէջ) որ տարածում գտաւ ամբողջ աշխարհին մէջ: Սակայն Հայ Եկեղեցին հաւատարիմ մնաց հնագոյն աւանդութեան եւ մինչեւ այսօր Քրիստոսի ծննդեան եւ մկրտութեան յիշատակը միացեալ կը տօնէ Յունուար 6-ին՝ Աստուածայայտնութիւն անուանումով:

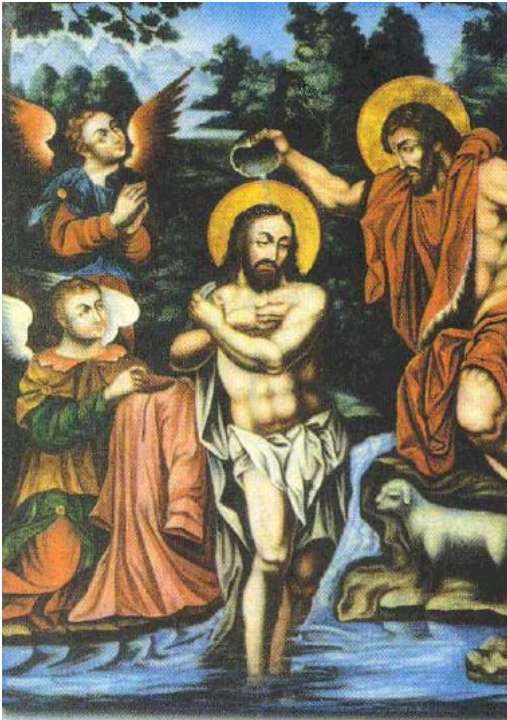
ԽԹՈՒՄ

«Խթում» անուան տակ ծանօթ են Սուրբ Ծնունդը նախորդող երեկոյեան ընթացքին կատարուող նախասունական եկեղեցական եւ ժողովրդական արարողութիւնները:

Այդ երեկոյ եկեղեցիէն ներս կանթեղներ կը վարուին եւ ճրագը կը բաժնուի ժողովուրդին՝ անոնց մոմերը վառելով ու այդպէս վառած մոմերը տուն տարուելով: Ճրագ վառելու այս սովորութեան հետեւողութեամբ՝ Խթումի երեկոյեան տրուած է նաեւ ճրագալոյց անունը:

Անցեալին իբր նախատօնակ ճրագալոյց կը կատարուէր Հայաստանեայց Եկեղեցոյ բոլոր մեծ տօներուն, իսկ ներկայիս միայն Սուրբ Ծնունդի եւ Զատիկուայ տօները նախորդող երեկոներուն:

Ճրագալոյցի ժողովրդական սովորութիւններէն են մէկը միւսին Քրիստոսի ծննդեան աւետիս տալ, ապա աւանդական ընթրիքի շուրջ հաւաքուիլ, ճաշակելու համար ձուկ, բանջար, հակիթ եւ գինի:

Մկրտութիւն
Յովսէփի Յովսէփեան

ՏաղՍուրբ Ծննդեան
 Այսօր տօն է սուրբ ծննդեան, աւետի՛ս,
 Տեառն մերոյ եւ յայտնութեան, աւետի՛ս:
 Այսօր Արեւն արդարութեան, աւետի՛ս,
 Երեւեցաւ ի մեզ մարդկան, աւետի՛ս:

Քրիստոս ծնաւ եւ յայտնեցաւ:

Այսօր սուրբ կոյսն անապական, աւետի՛ս,
 Ծնաւ երբք զանմահ Արքայն, աւետի՛ս:
 Այսօր հրեշտակք յերկնից իջեալ, աւետի՛ս,
 Ընդ մեզ օրհնեն զանմահ Արքայն, աւետի՛ս:

Քրիստոս ծնաւ եւ յայտնեցաւ:

Հովիւներուն
Երկրպագութիւնը

Գիտէի՞ր թէ....
 Յիսուս երեսուն (30) տարեկան էր երբ մկրտուեցաւ:
 Յիսուս ութ (8) օրուայ էր երբ անուանակոչուեցաւ, եւ
 մենք իր անուանակոչութիւնը կը տօնենք Յունուար 13-ին:

Ջրօրհնէջի արարողութիւնը հաստատուած է ի յիշատակ քրիստոսի մկրտութեան: Անիկա կը կատարուի Աստուածայայտութեան փոսին: Քին ժամանակ զրօրհնէջը կը կատարուէր գետերու կամ լիճերու ափին, այժմ՝ եկեղեցոյ մէջ: Պատարագի աւարտին խաճանան յարուկ ընթերցուածներով, խարովէն եւ աղօթէն յետոյ խաչով կ'օրհնէ մեծ փակառի մէջ լեցուած զուրը, Ս. Միլոն կաթեցնելէ ետք անոր մէջ, եւ վայն կը բաժնէ հաւատացեալներուն՝ իբրեւ սրբութեան խորհրդանիշ եւ բժշկութեան միզոյ:

Ճրագալոյց Աբ. Ծննդեան Ծարական

Զանճառելի լուսոյ մայր
Եւ ըզնակարան անըսկզնակից Որդոյն,
Օրհնութեամբ մեծացուցանեմք:

Զանհաս տնօրէնութեան մայր
Եւ զանճնաւոր տաճար Աստուծոյ Բանին,
Օրհնութեամբ մեծացուցանեմք:

Զբոլորից փրկութեան մայր,
Որ զանտանելին յէից ի յարգանդի երարձ.
Ըզնա ամենեքեան
Օրհնութեամբ մեծացուցանեմք:

Խորհուրդ մեծ

Ո՞վ չի գիտեր Սուրբ Ծնունդի մասին գրուած ամենաճանօթ այս շարականը որ կը հնչէ ամէն տարի խթման գիշերը աւետելու համար Յիսուսի ծնունդը: Այս շարականին հեղինակն է Մովսէս Քերթոյ Հայրապետ եւ զայն գրած է 441 թուականին: Ահա այդ շարականին գրաբար բառերը եւ աշխարհաբար թարգմանութիւնը.

Խորհուրդ մեծ եւ սքանչելի
որ յայսմ աւուր յայտնեցաւ.
Հովիւք երգեն ընդ հրեշտակս,
տան աւետիս աշխարհի:

Ծնաւ նոր արքայ
ի Բեթղեհեմ քաղաքի.
Որդիք մարդկան օրհնեցէ ք,
զի վասն մեր մարմնացաւ:

Անբաւելին երկնի եւ երկրի
ի խանճարուրս պատեցաւ.
Ոչ մեկնելով ի չօրէ՛
ի սուրբ այրին բազմեցաւ:

* * *

Սքանչելի եւ մեծ խորհուրդ է,
որ այսօր յայտնուեցաւ.
Հովիւները հրեշտակներու հետ կ'երգեն,
աշխարհին աւետիս կու տան:

Ծնաւ նոր արքայ
Բեթղեհեմ քաղաքին մէջ.
Ով ժողովուրդ, մարդիկ, օրհնութիւն տուէր
որովհետեւ Ան մեզի համար մարմնացաւ:

Երկնքին եւ երկրին վրայ Անբաւելին
խանճարուրներու մէջ փաթթուեցաւ.
Առանց բաժնուած ըլլալու չօրմէն
սուրբ մտորին մէջ բազմեցաւ:

Յիսուսի Ծնունդը

(պարզացուած)

Օր մը հրեշտակ մը այցելեց Մարիամ կոյսին եւ ըսաւ՝ «Ուրախացիր, Աստուած հետդ է, դուն օրհնուած ես կիներուն մէջ»:

Մարիամ, երբ լսեց այս խօսքերը, քիչ մը մտահոգուեցաւ, ինքզինքին հարց տուաւ թէ ի՞նչ ըսել կ'ուզէր հրեշտակը: Ապա, Գաբրիէլ հրեշտակը շարունակեց «Մի վախնար Մարիամ՝ դուն պիտի ունենաս զաւակ մը որուն անունը պիտի դնես Յիսուս, եւ ան Աստուծոյ Որդի պիտի կոչուի: Հրեշտակը ըսաւ նաեւ որ իր զարմիկը Եղիսաբէթն ալ

զաւակ մը պիտի ունենայ:

Մարիամ, երբ այս լսեց, անմիջապէս գնաց Եղիսաբէթին քով: Այս բոլորը պատահեցան երբ Մարիամ նշանուած էր Յովսէփին հետ:

Մինչ Յովսէփ կը մտածէր Մարիամի իրեն ըսածներուն մասին, Տիրոջ Հրեշտակը երազի մը մէջ երեւցաւ իրեն եւ ըսաւ.

- «Յովսէփ, մի վախնար ամուսնանալու

Մարիամի հետ: Մարիամ որդի մը պիտի ծնի եւ զայն Յիսուս կոչես որովհետեւ անիկա իր ժողովուրդը

իրենց մեղքերէն պիտի փրկէ:

Այդ օրերուն Հռոմի Օգոստոս կայսրը հրամայեց որ ամէն մարդ իր ծննդավայրը վերադառնայ ընդհանուր մարդահամար մը կատարելու համար: Յովսէփ եւ Մարիամ, Դաւիթ թագաւորի ծննդավայր Բեթլեհէմ քաղաքէն էին: Թէեւ զաւակը շուտով պիտի ծնէր, իրենք ստիպուած ճամբորդեցին Բեթլեհէմ: Բեթլեհէմ շատ մարդ կար եւ բոլոր պանդոկներուն սենեակները լեցուն էին, ուրեմն ստիպուեցան ախոռի մը մէջ քնանալ:

Յովսեփ եւ Մարիամ ստիպուեցան ախոռի մէջ քնանալ, որովհետեւ պանդոկներուն մէջ տեղ չկար: Այդ գիշեր իրենց գաւակը ծնաւ, զայն դրին մսուրին մէջ: Աւելի ուշ նոյն գիշերը հովիւներ եկան այցելութեան եւ պատմեցին «երբ մեր գառնուկներուն ու ոչխարներուն պահակութիւն կ'ընէինք, փայլուն հրեշտակ մը երեւցաւ մեզի եւ մենք շատ վախցանք: Բայց հրեշտակը ըսաւ մեզի

- Մի՛ վախնաք, ձեզի լաւ լուր մը պիտի տամ, Դաւիթ քաղաքին մէջ այսօր ծնաւ ձեր փրկիչը՝ Յիսուս Քրիստոս: Յետոյ, Հրեշտակին միացաւ խումբ մը ուրիշ հրեշտակներ եւ բոլորը միասին ըսին - Աստուծոյ փառք երկինքի մէջ եւ խաղաղութիւն աշխարհի վրայ»:

Այդ ժամանակ, արեւելքէն իմաստուն մոգեր երբ տեսան փայլուն աստղը երկնքին մէջ, անմիջապէս գիտցան որ ժողովուրդին համար նոր թագաւոր մը ծներ էր:

Անոնք հետեւելով աստղին հասան Բեթլեհէմ, գտան մսուրը ուր Յիսուս մանուկը ծներ էր ու անոր նուիրեցին ոսկի, կնդրուկ եւ զմուռ:

Թէեւ Հերովդէս թագաւորը հրամայած էր մոգերուն որ վերադառնան եւ իրեն պատմեն իրենց տեսածը, բայց Աստուած երազի մը

մէջ հրահանգեց մոգերուն որ ուրիշ ճամբով երթան իրենց երկիրը, առանց Հերովդէսին հանդիպելու, եւ այդպէս ըրին:

Քրիստոս Ծնաւ եւ Յայտնեցաւ Չեզի եւ Մեզի Մեծ Աւետիս

Յովնան մարգարէի յիշատակութեան օր

Յովնան	մարգարէն
Աստուածաշունչի	12 փոքր
մարգարէներէն է:	Քին Կրակարանի
մէջ Կեղ գրած «Յովնանի	մարգարէութիւն»՝
4 գլուխներէ	բաղկացած գիրքին մէջ,
գրուած է թէ	ինչպէս Աստուծոյ պարգաւով
Յովնան մարգարէն	կը մեկնի Նինուէ՝
Ֆարուլելու Ֆաղաֆի	Քեթանոս բնակիչներուն:
Սակայն ան անսիրտապէս	չի Քերեւիր Սիրող
պարգաւին: Խուսափելով	կարարել Աստուծոյ
պարուիրանը Յովնան	կը փորձէ փախչիլ
Թարսիս կոչուած	Ֆաղաֆը: Սակայն
փախուստի Խանապարհին	ծովը կը փոթորկի,
եւ նաւուն վրայ	գրնուողները վիճակ
կը ձգեն եւ վիճակը	Յովնանին կ'ելլէ:

Յովնան կը բացատրէ թէ ինչ Երբայեցի է, եւ թէ կը փախչի Աստուծոյ ներկայութենէն: Եւ Յովնանի փախաֆին վրայ, Վինչ ծովը կը նետեն եւ ծովը կը հանդարտի: Աստուած կեր ճուկի մը կը հրահանգէ, որ Յովնանը կ'լլէ:

Սարսափահար Յովնան աղօթոյով ու Վղզումով կ'աղերսէ Սիրողը փրկութեան համար եւ երեք օր ետք Աստուծոյ կամօքով կ'ավարտի բանարկութենէն երբ ճուկը ցամաֆին վրայ Վինչ դուրս կու տայ: Այս անգամ անսալով Աստուծոյ պարուիրանին՝ Յովնան կը մեկնի Նինուէ: Ակսելով իր Ֆարուլը՝ ան կը մարգարէանայ Ֆաղաֆի կործանման մասին: Պենկնդիր ըլլալով Յովնանի մարգարէութեան, սպասուածին հակառակ, Նինուէի բնակիչները՝ մեծէն մինչեւ փոքր, նոյնիսկ թագաւորը պահէ կը պահեն եւ ապաշխարութեամբ ու աղօթոյով կը փրկեն իրենց հայրենի Ֆաղաֆը վերահաս կործանումէն: Յովնան մարգարէի այս օրինակը հերագային Յիսուս ներկայացուց աստուածային նշան հայցող փարիսեցիներուն:

հայ Առաքելական Եկեղեցին Յովնան մարգարէի յիշատակութեան օրը մշտապէս կը նշէ Առաքաւորաց պահէի աւարտին, որպէս խորհուրդ այն բանին, որ Էշմարիտ ապաշխարութեամբ կարելի է արժանանալ Աստուծոյ հաճութեան ու ողորմածութեան:

(անյայտ նկարիչ, ՅԸ դար)

Գիտէի՞ր թէ Առաքաւորաց Պահէի առաջին 4 օրերուն Ժաշու Աւերարան չի կարդացուիր եւ 5-րդ օրը կը կարդացուի Յովնան մարգարէի գիրքը:

(Սակայն գիտէ՞ս թէ ինչո՞ւ այս տարի տարբեր է):

Յիշատակութիւն՝ Սուրբ Սարգիս Զօրավարի

Վարդանանցէն 12 օրեր առաջ եղող Շաբաթ օրը, Քայ եկեղեցին նուիրած է Ս. Սարգիս Զօրավարի յիշատակին: Ս. Սարգիս, Նապադովկիոյ Չամիրժ գաւառէն էր. խաղաղ առաջինի վինուորական մը, որ Վօրապետի աստիճանին հասաւ: Գամարջակութեամբ

կը խարուէր Սևեթարանը եւ կը կործանէր բագինները: Երբ Յուլիանոս կայսրը, որ խրիստոնէութիւնը ուրացած էր, գահ բարձրացաւ, Սարգիս, իր Մարտիրոս որդիին հետ Քայաստան ապաստանեցաւ՝ Սիրիան թագաւորի մօտ եւ ժամանակ մը հոն մնալէ ետք անցաւ Պարսկաստան, պարսից Շապուհ թագաւորին մօտ՝ ծառայելով վինուորական ասպարէզի մէջ:

Մեծ եղաւ իր որդիին՝ Մարտիրոսին ապրեցութիւնը իր հսկողութեան ներքեւ գտնուող պարսիկ վօրժին վրայ. անոնց մէջէն խրիստոնէութեան դարձողներ եղան:

Նյս պարագան հետզհետէ ուշագրաւ դառնալով, Սարգիս եւ իր վաւակը արժայական հրաւեր սրացան Վոհ մարուցանելու արժունի մեհեանին մէջ: Սակայն, Սարգիս նոյնիսկ խաղութիւնը ունեցաւ անարգելու կուռճերը: Առ ի հետեւանք իրենց յանդուգն կեցուածքին՝ Վօրավարն ու իր որդին մահուան դատապարտուեցան:

Իր պարսիկ վինուորներէն փասնըչորս (14) անձեր որոնք մինչեւ վերջ հաւատարիմ մնացեր էին իրեն, առին Սարգիսի մարմինը եւ մախուր պատարներ հագցուցին:

Բայց թագաւորին հրամանով իրենք եւս գլխաւուրեցան ու իրենց նահապակութիւնը եւս կը յիշատակուի Սուրբ Սարգիսի եւ անոր Մարտիրոս վաւակին յիշատակին հետ, ամէն փարի:

Գիտէիր թէ

Ս. Սարգիսի փօնը Քայաստանի մէջ ընդունուած է նշելու Միայն եկեղեցական ծիսակատարութեամբ, այլեւ ժողովրդական սովորութիւններով:

Ս. Սարգիս Զօրավարը երկրասարդներու արագահաս բարեխօսն է եւ սիրոյ երազանքը իրականացնող սուրբը: Ըստ ասանդութեան, Ս. Սարգիս պէտք է հրեշտակներու ուղեկցութեամբ անցնի եւ փանիքին վրայ դրուած ալիւրին մէջ ձգէ իր սպիտակ ձիուն պայտին հետքը որպէս Վի այդ փարի իրականանայ հաւատարեալի երազանքը:

Աղօթք Սուրբ Սարգիսին

Բարձրեալէն գերագոյն պատիւ ստացար Քրիստոսի խոյ բարեխօսելու համար եւ դարձար մեր խնդրանքները կատարող, աղօթքները լսող, ստանանները հաւածող, ով արագահաս Սուրբ Սարգիս:

Մաւերով լեցուն մարդկային կեանքին Վօրեղ բժիշկ. արտասուքը սրբող, նեղութեան մէջ ինկածներու վիշտերը դիւրութեամբ մեղմացնող, գերիները աւափող, ով արագահաս Սուրբ Սարգիս:

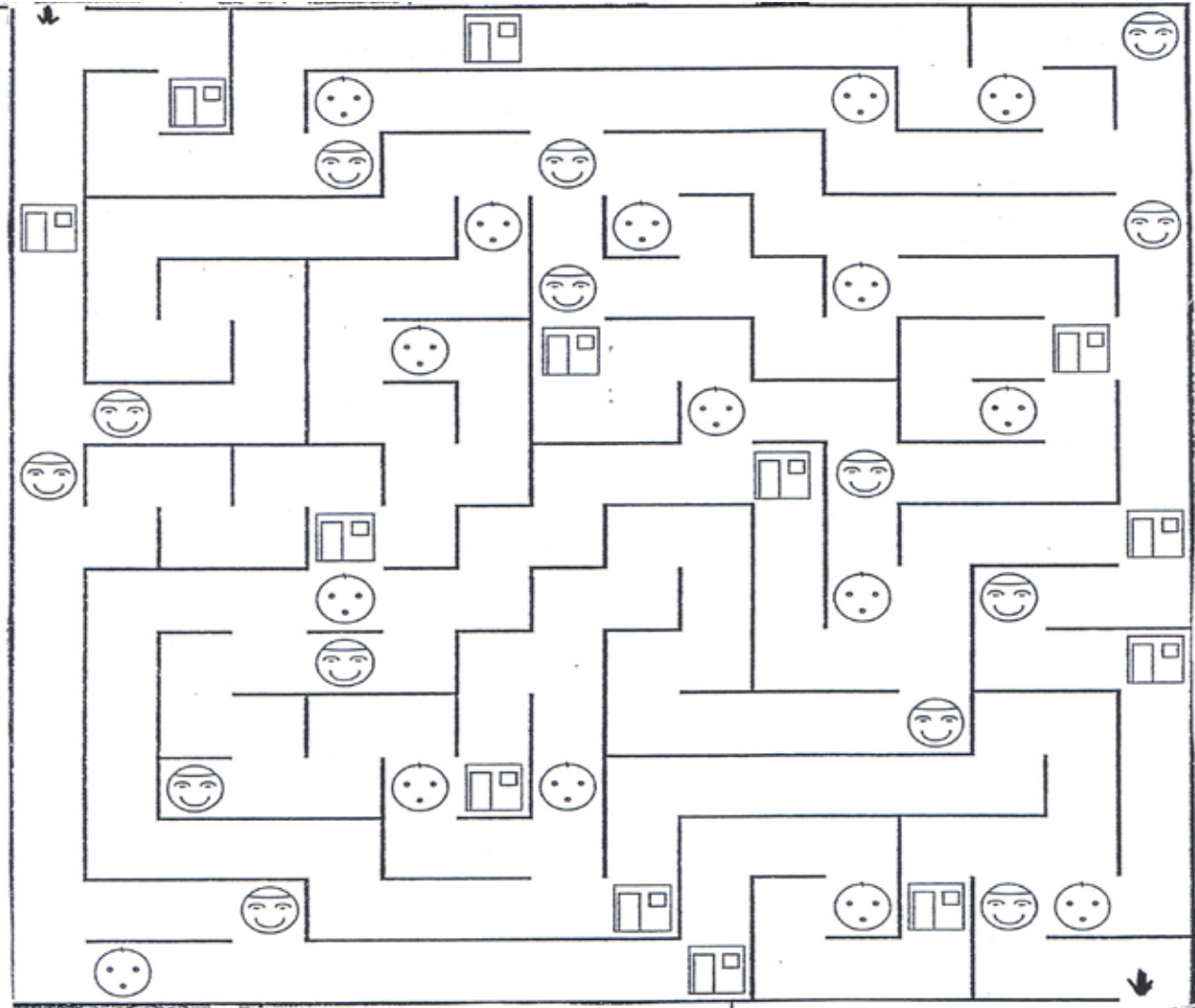
Պուն որ ամէն փեղ կը յիշուիս ու կը փառաբանուիս, որովհետեւ գեղեցիկ եւ բարի անուն ես, հաւատարեալներուն շուրթերուն համար խաղչրահամ պտուղ: Գիշեր ու ցերեկ յոյսով քեզ կը կանչենք, արագահաս Սուրբ Սարգիս, բարեխօս եղիր, Քրիստոսի խոյ, մեր անձերուն համար:

Եկո՛ւր Քէթլեհէ՛Մ Երթան՛ք (Յիսուսի Ծնունդը Ղուկաս 2.1-21)

Եկո՛ւր Քէթլեհէ՛Մ Երթան՛ք եւ տեսնեն՛ք պարտաճաճը, այն ինչ որ Մէկը մեզի յայտնեց:

Օգնե՛ք հովիւներուն որ գտնեն Յիսուս մանուկը:

Մուռն սր: Մէզէն կրնանք անցնիլ եւ յառազանալ:

Մխալ մանուկ սր: Ետ դարձէ՛ք:

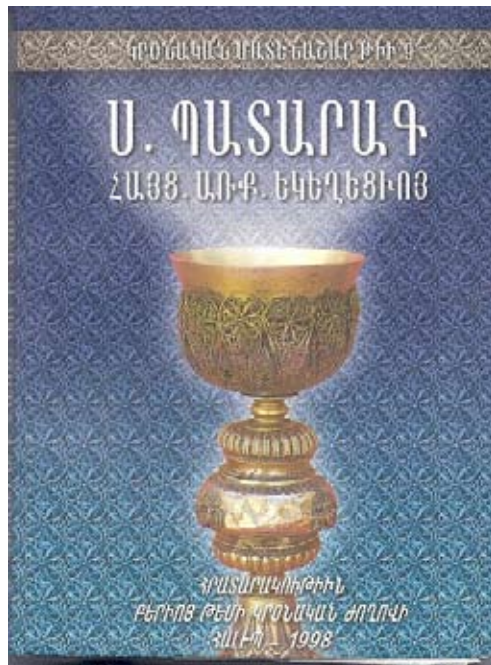

Մէկը որ ճեպի էամբան ցոյց կու տայ՝ Յառազայցէ՛ք:

Բացատրություն՝ Հայց. Առաք. Սուրբ Եկեղեցւոյ Պատարագին «շար. 3»

Կը շարունակենք ներկայացնել Բերիոյ թեմի տարիներու Բարեջան Առաջնորդ, եւ մեր Ս. Յակոբ Եկեղեցւոյ այժմու Հոգեւոր Տեսուչ Գերշ. Ս. Սուրեն Ս. Արք. Գաթարոյեանի «Բացատրություն Ս. Պատարագ»-ի բաժինը 1998ի Հալէպի մէջ հրատարակուած Ս. Պատարագ Հայց. Առք. Եկեղեցւոյ գրքոյկը:

Ս. Պատարագի արարողութեան 4 մասերը:

Ինչպէս անցեալ անգամ նշեցինք, Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Ս. Պատարագի արարողութիւնը 4 մասերէ կը բաղկանայ:

1. Պատրաստութիւն
2. Ճաշու Պաշտօն
3. Բուն Պատարագ
4. Արձակում

Երախայ = չմկրտուած

Անցեալ թիւով ներկայացուցինք «Պատրաստութիւն»ը, իսկ այս թիւով պիտի ներկայացնենք «Ճաշու Պաշտօն»ը:

2. ՃԱՇՈՒ ՊԱՇՏՕՆ

Պատրաստութենէն ետք եկող «Ճաշու Պաշտօն»ը, Պատարագի առաջին մասն է, որ կը կոչուի նաեւ ԵՐԱԽԱՅԻՑ ՊԱՏԱՐԱԳ: Անցեալին, անոնք որոնք չէին մկրտուած, ու ապաշխարանքի մէջ գտնուողները, կրնային ներկայ ըլլալ միայն Պատարագի այս բաժնին: ՃԱՇՈՒ ՊԱՏԱՐԱԳը նախապատրաստութիւնն է ԲՈՒՆ ՊԱՏԱՐԱԳին: Այս բաժնին մէջ է որ հաւատացեալները հոգեպէս կը պատրաստուին մասնակից դառնալու զոհաբերման սուրբ խորհուրդին:

Թափօրի Շարական

ՃԱՇՈՒ ՊԱՇՏՕՆը կը սկսի Թափօրի շարականով:

Թափօրի խնկարկութեան ատեն, խաչակնքելով, պատարագիչին ըսել:

- Յիշեսցիր եւ զմեզ առաջի անմահ Գառինն Աստուծոյ:

Պատարագիչը կը պատասխանէ.

- Յիշեալ լիջիք առաջի անմահ Գառինն Աստուծոյ:

Ժամամուտ եւ Ճաշու Շարական

Թափօրի Շարականին երգեցողութենէն ետք, դպիրները կ'արտասանեն յաւուր պատշաճի (յաւուր կը նշանակէ օր, այսինքն այդ օրուան յարմար) Ժամամուտը եւ կ'երգեն Ճաշու Շարականը: Ժամամուտը եւ Ճաշու Շարականը ներբողականներ են ուղուած օրուայ Տէրունի տօնին, կամ ոգեկոչուող սուրբին:

Երեքսրբեան Փառաբանանք

Ճաշու շարականին կը յաջորդէ Երեքսրբեան փառաբանանքը՝ ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒԱԾը:

Լուր (այսինքն ոչ տօնական) օրերու եւ Խաչի տօներուն կ'երգենք.

Սուրբ Աստուած, սուրբ եւ հօգօր, սուրբ եւ անմահ,
որ խաչեցար վասն մեր, ողորմեա մեզ:

սակայն, երկրորդ տողը կը փոխուի տարբեր տօներու առիթներով, հետեւեալ ձեւով.

- Աւետման եւ Ծննդեան՝ որ յայտնեցար վասն մեր, ողորմեա մեզ:
- Տեառնընդառաջին եւ Ծաղկազարդին՝ որ երկիր եւ գալոց ես, ողորմեա մեզ:
- Սուրբ Զատիկին- Յարութեան տօնին՝ որ յարեար ի մեռելոց, ողորմեա մեզ:
- Հոգեգալուստին՝ որ եկիր եւ հանգեար յԱռաքեալսն, ողորմեա մեզ:
- Պայծառակերպութեան/Վարդավառին՝որ յայտնեցար ի Թաքոր լերինն, ողորմեա մեզ:
- Վերափոխման Աստուածածնի՝ որ եկիր ի փոխումս մօր քո եւ կուսի, ողորմեա մեզ:

Ճաշու Աւետարան

Աստուածային փառքն է, որ կը ճառագայթէ եւ կ'ողողէ ողջ եկեղեցին: Սուրբ, հօգօր եւ անմահ Աստուածորդին է որ մեզի համար մարմնացաւ, խաչուեցաւ եւ յարութիւն առաւ: Աստուծոյ Որդիին սրբութեամբ օծուած սրտերը այս անգամ կը բացուին ըմբռնելու յաւիտենական այն ճշմարտութիւնները, որոնք մեզի կը ներկայանան ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆԶԻ լոյս էջերէն: Մարգարէներ կը վկայեն, Պօղոս Առաքեալ կը պատգամէ, եւ ՃԱՇՈՒ ԱԻԵՏԱՐԱՆով Քրիստոս Ինքն է որ կը խօսի Աւետարանիչներու գրիչով:

Հաւատամք

Ժամանակը հասած է որ հաւատացեալները խոստովանին իրենց ուղղափառ դաւանութիւնը՝ ուրեմս միասնաբար կ'ըսեն Նիկիական Հաւատամքը:

ՆԻԿԻԱԿԱՆ ՀԱՆԳԱՆԱԿը բանաձեւումս է Տիեզերական Ա. ժողովին, որ տեղի ունեցաւ ՆԻԿԻՈՅ քաղաքին մէջ 325թ. եւ որուն մասնակցած են 318 Հայրապետներ: Հայաստանեայց Եկեղեցոյ կողմէ այս ժողովին մասնակցած է ԱՐԻՍՏԱԿԷՍ ՀԱՅՐԱՊԵՏ, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչի որդին:

Նգովք

Ժողովուրդին կողմէ արտասանուած «Հաւատամք»էն ետք, Սարկաւագր Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ դիրքորոշումը կը բանաձեւէ որպէս նգովք բոլոր անոնց հանդէպ որոնք կ'ըսեն թէ «կար ժամանակ երբ չկար Որդին», կամ «կար ժամանակ երբ չկար Սուրբ Հոգին» կամ «ոչինչէն ստեղծուեցան կամ ուրիշ էութենէ մը գոյացան» կամ «փոփոխութեան եւ այլալլումի ենթակայ են»:

Ասկէ ետք, պատարագիչ քահանան կը կրկնէ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչի խօսքերը արտասանուած 325-ին երբ իր որդին Արիստակէսը, Հայաստան աշխարհ բերաւ Նիկիոյ Ժողովին որոշումները ըսելով՝

«Իսկ մենք փառաւորենք զԱյն (Քրիստոսը), որ յաւիտեաններէն առաջ է, երկրպագելով Սուրբ Երրորդութեան՝ որ մէկ Աստուած է. Հօրը, Որդիին եւ Սուրբ Հոգիին. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

Հասած է ժամը Աստուածորդւոյն փառաւորման: Ուրե՛մ անոնք որոնք պատրաստ չեն հաղորդակից դառնալու Աստուածային այս խորհուրդին, պարտին դուրս ելլել եկեղեցիէն. որովհետեւ «այրող կրակ է ան, որ կ'այրէ եւ կը սպառէ մեղաւորները», ինչպէս պիտի ըսէր Բարսեղ Կեսարացի Հայրապետ: Ահա թէ ինչո՞ւ Սարկաւագր խորանէն բարձրաձայն կը յայտարարէ:

«Ո՛չ մէկ երախայ (չմկրտուած), ո՛չ մէկ թերահաւատ, ո՛չ մէկ ապաշխարութեան մէջ գտնուող եւ ոչ մէկ հոգիով ինքզինք մեղաւոր զգացող թող մօտենայ աստուածային խորհուրդին:

Հաւատացեալները պատրաստ են ԲՈՒՆ ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ (յաջորդի):

+++++

Աւետում

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը Մանկապարտեզի անկիւն

Ամբողջացուր ըստ Մարթէոսի Աւետարանին 2. 9-12

Քրահանգը, աստղը, առազնորդեց, երկրպագեցին, ոսկի, կնդրուկ, ՎՄՈՒՍ, երապի

Թագաւորին այս ----- լսելէ ետք, մոգերը մեկնեցան: Անոնք չափազանց ուրախացան, երբ կրկին տեսան այն -----, որ արեւելքի մէջ տեսեր էին. եւ ահա աստղը ----- վիրենք մինչեւ որ եկաւ ու կեցաւ այն վայրին վրայ ուր երեխան կը գտնուէր: Երբ տուն մտան, տեսան երեխան իր մօրը՝ Մարիամին հետ, եւ մինչեւ գետին խոնարհելով ----- մանուկին: Ապա բացին իրենց արկղերը եւ շիտուսի ընծայեցին իրենց նուէրները՝ -----, ----- եւ -----:

Յետոյ ուրիշ եամբով գացին իրենց երկիրը, առանց Քերովդէսի Բանդիպելու, ինչպէս որ Աստուած ----- մը մէջ Քրահանգեց իրենց:

Պրն է եիշդ պատասխանը

Նախակրթարան Ա., Բ. Ե. Գ. դասարաններու անկիւն

1.- Պրն ւ փոնը այս փարի կը փոնենք
Յունուար 29-ին:

ա. Ա. Յովհաննէս Ոսկերերան
Քայրապետին

բ. Ա. Աբգար թագաւորին
գ. Ա. Վահան Գողթնացիին
դ. Յովնան մարգարէին

Աստուածայայտնութիւնը:

ա. Յունուար 6-ին
բ. Պէկտեմբեր 18-ին
գ. Յունուար 25-ին
դ. Յունուար 27-ին

2.- Այս փարի էրբ կը փոնենք
Յովհաննէս Սկրտիչին փոնը:

ա. Յունուար 6-ին
բ. Յունուար 15-ին
գ. Յունուար 14-ին
դ. Յունուար 27-ին

7.- Յիսուս ինչո՞վ մկրտուեցաւ:

ա. Ձէթով
բ. Ջուրով
գ. Միւռոնով
դ. Դուրով

3.- Այս փարի էրբ կը փոնենք Յիսուսի
Ճննդեան փոնը:

ա. Յունուար 6-ին
բ. Յունուար 18-ին
գ. Յունուար 20-ին
դ. Յունուար 27-ին

8.- Յիսուս որո՞ւ կողմէ մկրտուեցաւ:

ա. Սէր Գառնիկին
բ. Արբաւանին
գ. Յովհաննէս Սկրտիչին
դ. Քահանայապետին

4.- 2022-ին էրբ փեղի պիտի ունենայ
Ջրօրհնէ՞քը:

ա. Յունուար 6-ի Ա. Պատարագէն երբ:
բ. Յունուար 5-ի երեկոյեան
գ. Ջափիկին
դ. Բարեկենդանին

9.- Ի՞նչ կը կոչենք Ա. Ծնունդին
նախորդող երեկոն:

ա. Դսթուս
բ. Ջափիկ
գ. Ջրօրհնէք
դ. Բարեկենդան

5.- 1899-ին էրբ փոնեցինք Յիսուսի
մկրտութեան փոնը:

ա. Յունուար 6-ին
բ. Յունուար 18-ին
գ. Պէկտեմբեր 25-ին
դ. Յունուար 27-ին

10.- Երբ փեղի կ'ունենայ Քրագալոյցը:

ա. Յունուար 6-ի Ա. Պատարագէն երբ:
բ. Յունուար 5-ի երեկոյեան
գ. Ջափիկին
դ. Բարեկենդանին

6.- Այս փարի էրբ կը փոնենք Յիսուսի

Պրն է եիշդ պապասխանը

Նախակրթարան Պ., Ե. և Զ. դասարաններու անկիւն

1.- Յիսուսի անուանակոչութիւնը անշարժ փօն մըն է: Ամէն փարի երբ կը փօնենք Յիսուսի անուանակոչութիւնը: Յունուար -- ին:

7.- Ամբողջացոր ըստ Մարկոսի Աւետարանի 1.11-ին

Երկինքէն ձայն մը լսուեցաւ, որ կ'ըսէր. - Պուն Ես -- ս----- Պ-----, որուն -----:

2.- Մոգերը ինչ նուիրեցին Յիսուս Մանուկին: ա. ---ի բ. -----կ գ. Կ-----

8.- Ա. Ծնունդի խթման մաքուցուող Ա. Պապարագի ընթացքին երբ «Աուրբ Աստուած, Աուրբ Եւ Բար, Աուրբ Եւ անմահ ողորմեա մեզ» կ'երգենք, ինչ կ'ըսենք երկրորդ փողին: ա. որ խաչեցար վասն մեր բ. որ յայտնեցար վասն մեր գ. որ եկիր Եւ գալոց Ես դ. որ յարեար ի մեռելոց

3.- Պ՛վ էր Թրէասփանի թագաւորը երբ Յիսուս ծնաւ: -----ս

4.- ա. Պ՛վ էր Թոմսի կայսրը երբ Յիսուս ծնաւ: բ. Մարուան փանիերորդ ամիսը այս կայսրին անունով է: ա. ----- բ. --

9.- Ինչ է այս փարի Յունուար 30-ին յիշատակուող Աուրբերուն անունները: ա. Յովհաննէս բ. Կարապետ գ. Աարգիս դ. Մարտիրոս

5.- Թինգ Մաղաւարներէն ո՞ր մէկը անշարժ փօն մըն է: ա. Ա. Ծնունդ բ. Ա. Զարիկ գ. Պայծառակերպութիւն դ. Վերափոխումն Ա. Աստուածածնի ե. Խաչվերայ

10.- Յիսուսի ծննդեան Թովիներու այցին մասին միայն մէկ աւետարանի մէջ կը կարդանք: Պր աւետարանին մէջ: ա. Մարթէոս բ. Մարկոս գ. Պուկաս դ. Յովհաննէս

6.- Յիսուսի մկրտութեան ընթացքին, Ա. Թոգին ինչի կերպարանջով իզաւ Յիսուսի վրայ: -----ի

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Երկրորդականի անկիւն

1.- Անոնք որոնք Ս. Ծնունդը կը տօնեն
Դեկտեմբեր 25-ին, ե՞րբ կը տօնեն
մկրտութիւնը:
ա. Յունուար 6-ին
բ. Յունուար 1-ին
գ. Յունուար 13-ին
դ. Դեկտեմբեր 25-ին

2.- Արեւմտեան Եւրոպայի քրիստոնէաները
ե՞րբ փոխեցին Ս. Ծննդեան տօնը Յունուար
6-էն Դեկտեմբեր 25-ին:
ա. 325 Նիկիոյ ժողովին
բ. 451 Քաղկեդոնի ժողովին
գ. 381 Կոստանդնուպոլսոյ ժողովին
դ. 431 Եփեսոսի ժողովին

3.- Հայաստանեայց Եկեղեցին այս տարի
ո՞ր սուրբին տօնը կը յիշատակէ Յունուար
30-ին:

Ս. -----

4.- Գրէ՛ ճշգրիտ ժամանակագրական
շարքով հետեւեալ տօները.
Աստուածայայտնութիւն,
Անուանակոչութիւն, Յովհաննու
Կարապետ, Ս. Սարգիս, Ղեւոնդեանց,
Վարդանանց, Բուն Բարեկենդան:
ա.
բ.
գ.
դ.
ե.
զ.
է.

5.- Գրէ՛ ճշգրիտ ժամանակագրական
շարքով հինգ տաղաւարները:
ա.
բ.
գ.
դ.
է.

6.- Ամբողջացո՛ւր:
Խորհուրդ — եւ սքանչելի
որ յայսմ ատուր -----.
----- երգեն ընդ հրեշտակս
տան ----- աշխարհի

7.- Ամբողջացո՛ւր:
----- նոր արքայ
Ի ----- քաղաքի.
Որդիք մարդկան -----
զի վասն մեր -----:
----- երկնի եւ երկրի
ի ----- պատեցաւ.
Ոչ ----- ի Հօրէ
ի սուրբ ----- բազմեցաւ:

8.- Ամբողջացո՛ւր. երախայի մը
մկրտութեան ընթացքին կնքահայրը կը
պատասխանէ.
«-----, -----, ----- եւ
-----: Մկրտուիլ եւ արդարանալ,
----- մեղքերէ, ազատուիլ չար -----
եւ ----- Աստուծոյ:

9.- Ամբողջացո՛ւր.
Մկրտուող կը դառնայ
Աստուծոյ ----- եւ
Եկեղեցոյ ----- :

10.- Հայկական ՌՆՀ տարին ո՞ր տարուան
կը համապատասխանէ:

2 - - -